

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 3

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 796 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-martda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Экологические и альтернативные заполнители для бетона в условиях Узбекистана.....	10
Акрамов Хуснитдин Ахрарович, Тохиров Жалолиддин Очилович, Самадов Хомид Самандарович	
Investitsion marketingni rivojlantirish asosida mintqa investitsiya jozibadorligini oshirish	16
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda yashil budjetlashtirish, energiya samaradorligi va issiqxona gazlari emissiyasi.....	22
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Qulliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamanov Alisher	
Development of the Digital Economy as a Trigger of the Economic Growth of the New Uzbekistan.....	28
Luiza Sayfullovna Makhmutkhodjaeva, Umarova Shahnoza Akbarovna	
Oliy o'quv yurtlarida matematik statistikani o'qitishning xususiyatlari.....	34
Shamsiyev Damin Najmiddinovich, Aymatova Farida Xo'razovna	
Turizm tadbirkorlikning o'ziga xos xususiyatlari	37
Mardonova Dilafruz Kosimovna	
Oziq-ovqat xavfsizligi ta'minoti: O'zbekistonda mayonez importini notarif tartibga solish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish istiqbollari.....	41
Muratova Shohista Nimatullayevna, Nomozov Azizbek Xayrulla o'g'li	
Mamalakatimizga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda qimmatli qog'ozlar bozorining o'rni va roli	46
Akramov Azamat Ramziddinovich	
Mamlakatning iqtisodiy va ekologik rivojlanishida elektromobil sanoatini rivojlantirishning ahamiyati	53
Iminov Mahmudjon Azimjon o'g'li	
Hududiy eksport salohiyatini oshirishning marketing strategiyasi.....	60
Jiyamuratov Rustam Nuridinovich	
Turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish kompaniya moliyaviy barqarorligini ta'minlashning muhim mezonini.....	65
Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Iste'molchilarni xulq-atvori modellari asosida marketing strategiyalarini shakllantirish.....	70
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	75
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarning o'rni.....	80
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	84
Quldoshev Asliddin Tursunovich	
Strategik boshqaruvda xususiy kapital samaradorligini baholash.....	89
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Mintaqalarni innovatsion rivojlantirish istiqbollari tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirishni boshqarish yo'llari	100
Xodjamuratova Gulbaxar Yuldashevna	
Meva-sabzavot eksporti barqarorligini ta'minlashning ekonometrik tahlili	105
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Зарубежный опыт активизации экономической активности домохозяйств.....	111
Бердиев Гайрат Ибрагимович, Маликова Севинч Телман кизи, Люсиков Артемий Александрович	
The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Uzbekistan.....	116
Abdulla Ibragimov, Keldiyorov Shakhriyor Ilyos O'g'li	

Mintaqada sanoat ishlab chiqarish rivojlanishining kambag'allikni qisqartirishdagi ahamiyati	121
Abdullayev Habibullo Asadulla o'g'li	
Global iqtisodiyot sharoitida islom moliyasi mezon va tartiblarini joriy etishdagi muammolar va yechimlar	125
Abduvosidova Gulandom Abdurashid qizi	
Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasida biznes subyektlarini toifalarga ajratish amaliyotining xususiyatlari	131
Akobirova Nodira Najmiddin qizi	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligini innovatsion rivojlanish yo'llari	135
Axmedova Nafisa Amirddin qizi	
Strategic directions of integration of Uzbekistan into the international hospitality industry	140
Bekmurodova Laylo Tursunmamatovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilikni rivojlantirish ko'rsatkichlarini prognozlash va modelashtirish	144
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Mamlakatimizda chorvachilik mahsulotlarini yetishtirishning hozirgi holati va uning tahlili	149
Talipova Dilfuza Nabiyeвна	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish	154
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Analysis of the Influence of Macroeconomic Indicators on State Budget Tax Revenue	158
Meyliev O. R., Gofurova K.	
Mahalliy budjet xarajatlarini hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri	166
Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
Influence of Digital Technologies on Economic Growth of the Republic of Uzbekistan	170
Igamberdiyeva Kunduz Ergashevna	
Transmilliy kompaniyalarning tashqi bozorlar uchun marketing strategiyalari va marketing tadqiqotlarini o'tkazish amaliyoti	174
Jo'rayeva Zilola Turobovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari	178
Kamilova Iroda Xusniddinovna	
Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv tizimini takomillashtirish	183
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Tijorat banklari faoliyatida onlayn tizimlarining tutgan o'rni va ularning rivojlanishi	188
Raxmataliyev Muzaffar Eshdavatovich	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik faoliyatining ta'sirini baholashning nazariy asoslari	194
Fayziyeva Dilsuz Bahodirovna	
O'zbekiston Respublikasini "yashil" iqtisodiyotga o'tish samaradorligini oshirish	200
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li	
Andijon viloyatida kambag'allik darajasini qisqarishiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlar	214
Musaeva Ziyoda Allayarovna	
O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi eksportida marketing muammolari	218
Musyeva Shoirazimovna, Agzamov Avazxon Talgatovich	
Respublikamizda parranda bosh sonining hozirgi holati va uning istiqbollari	223
Akramova Nargiza Axrorovna	
Menejmentda ishbilarmonlik kommunikatsiyalaridan foydalanishda optimal strategiyalarini qo'llash shart-sharoitlari	227
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Raqamlashtirish sharoitida innovatsion faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari	231
Nazarova Latofat Toirjon qizi	
O'zbekistonda masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari	235
Nurmuxammedov Matlab Yunusovich	

Davlat aktivlarini samarali boshqarish hamda nazorat qilishni takomillashtirish.....	240
Mirzayev O., Nazarov G'ayrat Olim o'g'li	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	246
O. U. Shomurodov, Z. U. Uroqov, A. T. Ablahatov, A. A. Suyarov, J. S. Urazov	
Methodological Aspects for Branding in Private Schools.....	251
Odilova Sitora Sayfitdin qizi	
Совершенствование процедуры оценки эффективности и результативности расходов государственного сектора.....	256
Олимов Элёр Фазлиддин угли, Искандаров Суннатилло Бахриддин угли	
Logistika xizmatlari samaradorligini oshirishda blokcheyn texnologiyalardan foydalanish	261
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Markaziy Osiyoda energetika bozorini rivojlantirishning kelgusi istiqboli va imkoniyatlari.....	267
Saidov Mash'al Samadovich, Umarova Irodaxon Nuraliyevna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda sug'urta bozorining innovatsion usullaridan foydalanishning konseptual asoslari	275
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Oliy ta'limda boshqaruv strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmi.....	279
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromadlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari	283
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
O'zbekiston Respublikasidagi mavjud suv resurslarining iqtisodiy holati tahlili	288
Shanazarova Gulyora Baxtiyarovna	
Tijorat banklari kredit risklarini kamaytirish yo'llari.....	294
Tulkinova Maftuna Anvarbek qizi	
The use of Intellectual Systems in the Improvement of the Educational Process Management System in Higher Educational Institutions	303
Umarova Dilfuza Rakhmatilla qizi	
Oliy ta'lim tizimida yangi iqtisodiy mexanizmlarni shakllantirish.....	307
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Global iqtisodiy sharoitida moliyaviy hisobotlar auditida muhimliklarni baholashni xalqaro standartlar asosida takomillashtirish	311
Xasanova Nasiba Tolliboy qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni tashkil etish istiqbollari.....	314
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Oliy ta'lim muassasalarida gibril bulut xizmat modelini qo'llash mexanizmini ishlab chiqish	319
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	325
Акбарова Лайло Упашевна	
Gidrotexnik inshootlar betonlarini samaradorligini tahlil qilish va oshirish natijalari.....	330
Asqarov B. A., Karimov M. U., Xolmirzayev S.T., Obidjonov J. T.	
Maxsus iqtisodiy zonalar hududiga jalb etilgan investitsiyalar to'g'risida	334
Davlayev G'olib Ashurovich	
Yangi xizmat turi xizmatlar sohasini innovatsion boshqarishning metodologiyasi	337
Djurayeva Dilnoza Davron qizi	
Mintaqalar innovatsion salohiyatini baholashning uslubiy yondashuvlari.....	343
J. A. Ismatullayev, D. X. O'rinov	
Milliy qayta sug'urtalovchilarning xalqaro sug'urta bozoriga kirib borishi va kutilayotgan xavf-xatarlar	348
Jorabayev Jasur Abduraxmanovich	

Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida tovarlar auditi natijalarini auditorlik hisobotida aks ettirish tartibi	354
Ibragimov M. M., Ergashev O. F.	
Turistik destinatsiyalarni tashkil etish va rivojlantirishning xorijiy tajribalari	358
Karimov Anvar Aktam o'g'li	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	362
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Iqtisodiy xavfsizlikning institutsional tizimini tadqiq etishga uslubiy yondashuvlar.....	367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Allaberganov Zakir Gayibovich	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	373
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari eksport faoliyatini rivojlantirishning xorij tajribasi.....	380
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirish muammolari va dolzarb vazifalari	386
Musyeva Shoiraz Azimovna	
Устойчивый и инклюзивный рост: взаимосвязь экономического прогресса с социальным равенством и экологическим управлением	390
Нодирбек Холбаев	
Mintaqalarni investitsion jozibadorligini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash.....	396
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Финансирование каракулеводства: преодоление финансовых вызовов в пустынных регионах Узбекистана	402
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	408
Oybek Elmuratov	
Intellectual mulkning iqtisodiy mazmuni va tarixiy rivojlanish bosqichlari	411
Maxmudova Nargiza Davlyat qizi	
Implementation and use of Digital Technologies in Logistics Abstract.....	416
Kushakova Mamura, Koshakova Mukhlisa Surat qizi	
Innovatsion iqtisodiyot tushunchasining mazmun mohiyati	421
Abduqaxorov Bekzod O'tkir o'g'li	
Raqamlashtirish iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida.....	426
Mamajonova Durdonahon Mamaruzi qizi	
O'zbekistonda tashqi savdoni notarif usullar orqali tartibga solishning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri.....	431
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Инновационные методы переработки горных отходов для экологической устойчивости в Узбекистане	437
Аскарлов Бахтиер Аскарлович, Собирова Мукаддас Хамидуллаева	
Опыт зарубежных стран по стимулированию производства сельскохозяйственной продукции и перспективы внедрения в Узбекистан.....	442
Холиков Сулаймон Уткир угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilishning uslubiy jihatlarini.....	447
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyevna	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishni statistik tahlili.....	452
Sayfullayev Siddik Nosirovich	
Sug'urta tashkilotining innovatsion risklarini baholash.....	457
Sattorov Shoxrux Maxmudjon o'g'li	

Kapital bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari	462
Turdiyeva Uzayda Omirbayevna	
Адаптивный искусственный интеллект в управлении человеческими ресурсами	469
Хайдарова Малика Шокирджановна	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mablag'lardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi zamonaviy va istiqbolga mo'ljallangan huquqiy asoslarning yaratilganligi to'g'risida	478
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
Investitsiya loyihalariga ta'sir qiluvchi risklarni sifat jihatdan baholash usullarining o'ziga xos xususiyatlari	482
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni kreditlash tartib va ularni takomillashtirish yo'llari	491
Yunusova Ozoda Anvarjon qizi	
Hududlar iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda soliq salohiyatini oshirishning nazariy jihatlarini	498
E. N. Raximov	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi	504
Avazov Ilxom Ravshanovich	
Inson resurslarini boshqarishning innovatsion usullarini joriy etish vositalarini ishlab chiqish	509
Djuraeva Guzal Shavkatovna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish	513
Erkinxojiev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Korporativ qimmatli qog'ozlar asosida korxonalarni moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalari	517
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
The impact of corporate governance on firm performance and financial stability	524
Muhammadyor Yunusov	
Mintaqalarda kamg'allik darajasini pasaytirish va xorij tajribasidan foydalanish yo'llari	537
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash soliq ma'muriyatchiligini samarali tashkil etish yo'llari	541
Mutalova Dilorom Maxamadjanovna, Kenjaboyeva Nigina	
Iqtisodiy savodxonlik hamda tadbirkorlik qobiliyati o'rtasidagi to'g'ri nisbatdagi bog'liqlik munosabatining fundamental asoslari	544
Tuxtayeva Muyassar Shovkat qizi	
Korxonalarning bankrotlik riskini baholashning xalqaro modellari	550
Umarova Hulkar Umidulloyevna	
O'zbekistonda korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishning xorij tajribasi	555
Do'stova Aziza Qahramonovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimining xususiyatlari	559
Iroda Majidova	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning muhim xususiyatlari	565
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing tadqiqotlarini asosiy yo'nalishlari	569
Tuychiyeva Vasila Faxriddin qizi	
“Зелёная экономика” как фактор повышения экономического роста страны	573
Тураева Адиба Икрамовна	
Oilada sarf-xarajatlar samarasiga erishishning muhimligi	580
Xasanov Rustam Rabimovich	
Aholi farovonlik darajasidagi farqlarni tartiblash yo'nalishlari	583
Xasanov Rustam Rabimovich, Turdiyev Zoxidjon Rustamovich	

Совершенствование оценки стоимости объектов недвижимости в Узбекистане на основе зарубежного опыта.....	588
Хомитов К. З., Халилова Л. Ш.	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida kooperatsiya munosabatlarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ahamiyati.....	594
Choriyeva Nigina Kaxramonovna	
Davlat xaridlari tizimini takomillashtirish yo'llari	598
Alimbayeva Sevara Alimbayevna	
Yengil sanoatni rivojlanishida Germaniya tajribasi.....	601
F. Jumaniyazova, G'ulomov Ibroxim Rustam o'g'li	
The efficiency of usage of Islamic finance instruments in security market.....	607
Khasanov Umarbek Begmat ugli	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari.....	613
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tashkil qilinishining hozirgi holati va muammolari	621
Nutfulloev Tolib G'olib o'g'li	
Mehnat bozorida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodologiyasini takomillashtirish	627
Maxammadiyev M. M.	
Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish sharoitida mahsulot tannarxini optimallashtirish asoslari.....	632
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
Elektron pullarni rivojlantirish yo'llari	636
Rustamov Maqsud Suvonqulovich, Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Загрязнение окружающей среды в Узбекистане: проблемы, причины и пути решения	644
Ишонкулова Феруза Асатовна, Шукуров Тимур Умидович	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarini transformatsiyalash modeli orqali takomillashtirish	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
Land Tax Received From Individuals and its Share in the Budget of the Republic of Uzbekistan	656
Hakimov Feruz Khurshid ugli	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyot va iqlim o'zgarishi bilan bog'liq xarajatlar tahlili.....	659
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi, Sharapova Mashxura Azadovna	
Qurilish xizmatlari ma'lumotlar tizimini takomillashtirish imkoniyatlari.....	665
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich, Nurfayziyev Elyor Zayniddinovich	
Ipotekali kreditlashni rivojlantirishning xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda tatbiq etish yo'llari	670
Turdiyev Shaxriddin Erxonovich	
Suv resurslaridan foydalanishda xorij tajribalari	675
Berdiyev Anvar Abdivaliyevich	
Auditda yetarli va mos dalillarni to'plash tartibi	681
Meliyev Isroil Ismoilovich	
"Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining shakllanishi va rivojlanishi.....	686
Urunbayev Saparbek Samatovich	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari.....	692
Xolmuradov Raxmatilla Ne'matillaevich	
O'zbekiston mahsulotlarining tashqi bozordagi raqobatbardoshligi xususiyatlari va onlayn platformalar.....	699
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich	
Factors affecting investment attractiveness in the global investment landscape.....	704
Otaboev Akhmed Makhsudbek o'g'li, Juliana Juliana, Fazliddin Nasriddinov	

Xalqaro migratsiyaning O'zbekiston mehnat bozori va inson kapitaliga ta'siri.....	709
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Анализ и оценка естественного освещения помещений образовательных учреждений.....	714
Пирмухамедова Шахноза	
Актуальные вопросы укрепления доверия населения к банковской системы Республики Узбекистан...	719
Рузибоева Нилуфар Тулкин кизи	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	725
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda erkin iqtisodiy zonalarini tashkil etishning afzalliklari va muammolari	730
Axmedova Dilbar Buronovna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning mohiyati.....	734
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Oziq-ovqat sanoatini tashkiliy-iqtisodiy jihatdan rivojlanti-rishning nazariy asoslari	737
Muxtorova Madina Azamat qizi	
Ipoteka kreditlari sohasidagi islohotlar va kelajakdagi istiqbollar.....	741
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	746
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Budjet ijrosini samarali ta'minlashda davlat xaridlarining ahamiyati.....	752
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li, Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
Aholi sog'ligi – milliy boylikning tarkibi va jamiyat taraqqiyotining muhim shartidir.....	763
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari: hisob siyosati.....	769
Rizayev Nurbek Kodirovich, Mamatova Charos Shavkiddinovna	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsion muhitning o'rni	778
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Davlat ishtirokidagi korxonalarda korporativ ijtimoiy mas'uliyat ("Rossiya temir yo'llari" OAJ misolida).....	784
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Saidqulov Avazbek Botirqul o'g'li	
Raqamli transformatsiyaning O'zbekistonning investitsion jozibadorligiga ta'siri.....	790
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Markabayeva Jansaya Aybek qizi	

TURISTIK KOMPANIYALAR MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH KOMPANIYA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING MUHIM MEZONI

**Jo'rayev Behzod
Nuraliyevich**

Toshkent davlat iqtisodiyot
universiteti Samarqand filiali
mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Maqolada turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholashga doir bir nechta yondashuvlar va baholash usullarini takomillashtirish yo'nalishlari muhokama qilinadi. Shu bilan bir qatorda turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligi mutlaq va nisbiy ko'rsatkichlari tizimi xususida ham so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: Moliyaviy barqarorlik, likvidlilik, to'lov qobiliyati, inqiroz, to'lovga layoqatsizlik, moliyaviy mustaqillik, rentabellik, kreditga layoqatlilik.

Abstract: The article discusses several approaches to assessing the financial stability of travel companies and ways to improve assessment methods. Alternatively, we can mention the system of absolute and relative indicators of financial stability of travel companies.

Key words: financial stability, liquidity, solvency, crisis, insolvency, financial independence, profitability, creditworthiness.

Аннотация: В статье рассматриваются несколько подходов к оценке финансовой устойчивости туристских компаний и направления совершенствования методов оценки. В качестве альтернативы можно упомянуть систему абсолютных и относительных показателей финансовой устойчивости туристских компаний.

Ключевые слова: финансовая стабильность, ликвидность, платежеспособность, кризис, неплатежеспособность, финансовая независимость, прибыльность, кредитоспособность.

KIRISH

Moliyaviy barqarorlik subyekt faoliyat ko'rsatayotgan iqtisodiy muhitning barqarorligi, shuningdek, uning faoliyati natijalari, ichki va tashqi omillarning o'zgarishiga faol va samarali javob qaytarish bilan belgilanadi.

Bugungi raqamli iqtisodiyot sharoitida tahlikali tashqi iqtisodiy vaziyat tufayli turistik kompaniyalar faoliyatidagi risklar tarkibiy qismining sezilarli darajada oshishi va jiddiy moliyaviy muammolarning yuzaga kelishi bilan tavsiflanadi. Turistik kompaniyalar faoliyatida mavsumiylik omilining mavjudligi aksariyat turistik kompaniyalarda to'lovga layoqatsizlik riskining yuqori darajada bo'lishiga olib kelmoqda. Bu kabi holatlar korxonaning moliyaviy barqarorligini tahlil qilish, baholashning rolini muhim ahamiyatga ega ekanligini anglatadi, bu esa amalda uning vositalari va usullarini takomillashtirish zarurligini keltirib chiqaradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

L. T. Gilyarovskayaning fikricha, "korxonaning" moliyaviy barqarorligi "tushunchasi ko'p qirrali tushuncha hisoblanadi, chunki u korxona faoliyatining turli jihatlarini baholashni o'z ichiga oladi", deb hisoblaydi ^[1].

A. D. Sheremet moliyaviy barqarorlikni kompaniyaning mavjud aktivlari orqali o'z majburiyatlarini qoplash qobiliyati deb bilishadi. Olimlar kompaniyaning mavjud manbalarining tarkibi va tuzilishiga alohida ahamiyat berish lozimligini, qolaversa, moliyaviy barqarorlik holatni tahlil qilishda, baholashda pul muomalasi dinamikasini ham hisobga olish lozim, deydi ^[2].

G. V. Savitskayaning fikricha, kompaniya moliyaviy barqarorligi kapitalning aylanish jarayonida holatini ko'rsatadigan va kompaniyaning ma'lum bir davrda rivojlanishi uchun imkoniyat yaratadigan iqtisodiy holatni anglatadi, deb ilgari surgan^[3].

M. I. Baklanovning ta'kidlashicha, "kompaniyaning moliyaviy holati mablag'larni joylashtirish va ulardan foydalanish, foyda miqdori va boshqa manbalar hisobidan o'z mablag'lari bilan to'ldirish, qolaversa asosiy va aylanma mablag'larning aylanish tezligi bilan belgilanadi"^[4].

V. V. Kovalev kompaniya moliyaviy barqarorligi korxonaning iqtisodiy salohiyatining ajralmas qismi bo'lib, uning yordamida kompaniya moliyaviy farovonligi tahlil qilinadi, qolaversa kompaniyaning barcha moliyaviy natijalari aks ettiriladi, deb hisoblaydi^[5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

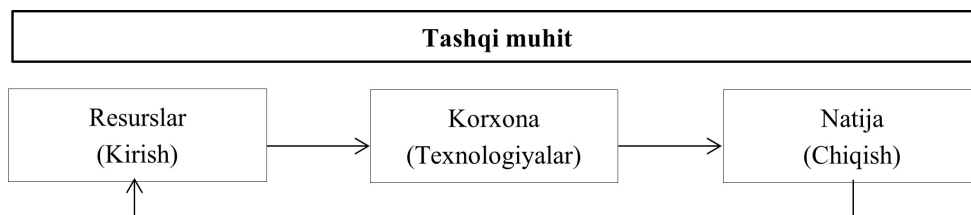
Tadqiqot jarayonida turizm kompaniyasi moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish bo'yicha samarali yondashuvlar va xorijiy davlatlarning ilg'or tajribalari o'rganildi.

Maqolada nazariy mushoxada, tizimli yondashuv, kuzatish, umumlashtirish, sintez kabi usullardan samarali foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Har qanday turizm kompaniyasida quyidagi ijtimoiy-iqtisodiy tizimlar mavjud, deb ajratib ko'rsatishimiz mumkin:

- tashqi muhit bilan o'zaro aloqaga kirishgan, ijtimoiy-iqtisodiy tizim faoliyati yo'lga qo'yilgan;
- resurslar tizimga kirish "da hosil bo'ladi va natijalar (mahsulotlar, ish-xizmatlar)" chiqish "da hosil bo'ladi (1-rasm.);

1-rasm: Korxonaning ishlash sxemasi^[6]

- tizim ichkarisida ishlatilgan texnologiyalar asosida kiruvchi resurslar natijalarga aylantiriladi;
- tizim ichidagi tashqi muhit ta'siri ostida tizimning bir holatdan ikkinchisiga o'tishini oldindan belgilovchi omil bo'lgan va tizimning kirish va chiqish parametrlarining moslashishiga olib keladigan ma'lum rivojlanish ko'rsatkichlarining o'zgarishi yuzaga keladi;
- muhitga moslashgandan so'ng, tizim barqaror rivojlanishni saqlab qolishga qodir;
- ijtimoiy-iqtisodiy tizimning rivojlanishi barqarorlashuvi uning belgilangan va haqiqiy xususiyatlari o'rtasidagi minimal tafovutga erishiladi, bunday barqaror holatni ta'minlash doirasida xarajatlar minimallashtiriladi.

Shunday qilib, korxona barqarorlik sharti bilan rivojlanadi, aks holda u barqaror rivojlanishdan (inqirozdan) keyingi og'ishdan chiqmasligi mumkin. Barqarorlik tizimning rivojlanishida omil bo'lib xizmat qiladi. Moliyaviy barqarorlik korxonaning samarali rivojlanishining asosiy omili, shuningdek, xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy ahvoli barqarorligining ko'rsatkichlaridan biridir.

Moliyaviy barqarorlik ham faoliyatning iqtisodiy muhitining barqarorligi, ham faoliyat natijalari va korxonaning tashqi va ichki muhit omillari dinamikasiga munosabati bilan belgilanadi.

Bundan shunday xulosaga kelishimiz mumkinki, moliyaviy barqarorlikning mohiyati korxonaning moliyaviy ahvoli barqarorligining eng muhim xususiyati sifatida moliyaviy resurslarni samarali shakllantirish, taqsimlash va ulardan foydalanish bilan belgilanadi.

Tusristik kompaniyaning moliyaviy barqarorligini tahlil qilish quyidagi savollarga javob berishga imkon beradi:

- kompaniya moliyaviy jihatdan mustaqilligi qanchalik ta'minlangan;
- kompaniyaning moliyaviy ahvoli barqaror holatdami;

Turistik kompaniyaning moliyaviy barqarorligi va umumiy moliyaviy strukturasi, tashqi kreditorlardan mustaqillik darajasi bilan bog'liq. Bunda faoliyati davomida ko'plab korxonalar o'z kapitaliga qo'shimcha ravishda qarz kapitalidan foydalanishga majbur bo'lishi bilan izohlashimiz mumkin [7].

Kompaniyalar moliyaviy holatning mutlaq barqarorligi kam uchraydigan holatdir va uchragan taqdirda ham moliyaviy barqarorlikning o'ziga xos turini anglatadi. Kompaniya normal moliyaviy barqarorligi holati uning to'lov qobiliyatini kafolatlaydi. Beqaror moliyaviy holat to'lov qobiliyatining yomonlashishi bilan bog'liq bo'lib, bunda qarzni o'z mablag'lari manbalari bilan to'lash va o'z aylanma mablag'larini ko'paytirish, shuningdek, uzoq muddatli majburiyatlarni qo'shimcha jalb qilish orqaligina muvozanatni tiklash imkoniyati saqlanib qoladi. Kompaniya inqirozli moliyaviy holati bu kompaniya bankrotlik arafasida turganligini anglatuvchi moliyaviy holat hisoblanadi, bunda jami naqd pul, qisqa muddatli qimmatli qog'ozlar va debitorlik qarzlari jamlagan taqdirda ham hatto uning kreditorlik qarzlarni qoplash qobiliyati mavjud bo'lmaydi.

Hozirgi vaqtda olimlarning moliyaviy barqarorlikni tavsiflovchi asosiy ko'rsatkichlarga turli xil yondashuvlari mavjud. Bunda olimlar tomonidan moliyaviy barqarorlikni baholashning turli usullarini amaliy faoliyatda qo'llash tavsiya etiladi. O'rganishlarimiz davomida bugungi kunda eng ko'p qo'llanilayotgan uchta asosiy yondashuv mavjudligi aniqlandi.

Moliyaviy barqarorlikni baholashning birinchi yondashuvi likvidlik va kompaniya to'lov qobiliyati, rentabellik va kreditga layoqatlilik ko'rsatkichlaridan foydalanishga asoslangan.

Mazkur yondashuv bir qancha iqtisodchi olimlar xususan E. N. Vyborova, A. G. Gryaznova, E. N. Ishina, M. V. Melnik, S. L. Lenskaya va boshqalarning moliyaviy barqarorlik korxona to'lov qobiliyatining namoyon bo'lishi deb ta'rif berishadi. Biroq moliyaviy barqarorlik, yuqorida ta'kidlab o'tilganidek, ko'p qirrali xususiyatga ega va shuning boisdan korxona to'lov qobiliyati tushunchasidan ancha kengroq tushunchadir. Shuni ham hisobga olish kerakki, vaqt oralig'ida korxona to'lov qobiliyati ko'rsatkichlarining o'zgarishi moliyaviy barqarorlikning o'zgarishiga qaraganda ancha intensivroq yuz beradi [8]. Korxonaning uzoq muddatli bevosita rivojlanishi bozor konyunkturasiining prognoz dinamikasi va korxona mablag'larini baholash bilan belgilanadi. Bundan tashqari, korxona moliyaviy barqarorligining muhim xususiyati bu korxonani yanada rivojlantirish imkoniyati, qolaversa, moliyaviy resurslari tanqisligi yuzaga kelganda tashqi tomondan moliyaviy oqimlarni jalb qilish imkoniyati hisoblanadi.

Kompaniya foyda o'sishining faol tendensiyasi korxonaning o'zini o'zi moliyalashtirishi uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish va natijada qarz mablag'larini jalb qilish uchun kafolat bo'lib xizmat qiladi.

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda, ko'rib chiqilayotgan yondashuvning kompaniya moliyaviy barqarorligini baholashning asosiy jihatlari ham mutlaq ko'rsatkichlar (foyda, kapital hajmi va boshqalar), ham nisbiy qiymatlarni (kapital, aktivlar rentabelligi va boshqalar) asoslanishi ko'rsatilmoqda.

Mazkur yondashuvning muhim jihati shundaki, baholashda to'lov qobiliyati, rentabellik va likvidlik ko'rsatkichlarining o'sishining dinamik tendensiyasi har doim ham moliyaviy barqarorlikning haqiqiy o'sishini aks ettirmasligini hisobga olish lozim. Buning sababi shundaki, korxona foydasining jadal o'sishi yuqori risklilikning darajasi yuqori bo'lishi sharoitida ham yuz berishi va bu moliyaviy barqarorlikni baholash uchun ijobiy ko'rsatkich emasligini ifodalaydi. Shuningdek, korxonaning strategik rivojlanishini tavsiflamaydigan qisqa va o'rta muddatli rentabellik va likvidlik ko'rsatkichlarini hisobga olish lozim.

Yuqoridagi yondashuvni qo'llashda moliyaviy barqarorlikka to'g'ridan-to'g'ri ta'sir ko'rsatuvchi tashqi omillar ishlab chiqarish va sotish omillarini ham inobatga olish lozim.

Ko'plab iqtisodchi olimlar Danilevskiy Y. A., Efimova O. V., Kovalev V. V., Negashev E. V., Melnik M. V., Savitskaya G. V., Sayfulin R. S., Chaya V. T., Sheremet A. lar tomonidan talqin qilingan moliyaviy barqarorlikni baholashning ikkinchi yondashuvi korxona kapitalining hajmi va tuzilishini o'rganishga asoslangan. Ikkinchi yondashuv doirasida korxonaning sof qiymati ma'lum bir inventarizatsiyani belgilaydigan aktivlarga investitsiyalar sifatida qaraladi. Bunda mazkur yondashuvning asosiy kamchiligi faqatgina kapital hajmini, shuningdek, uning tarkibiy elementlarini aniqlashga yo'naltirilganligidir [9].

Uchinchi yondashuv moliyaviy barqarorlikni korxonaning turli xil xavfli tarkibiy qismlardan holiligini ta'minlashning samarali mexanizmi sifatida baholashga asoslangan. Biroq ushbu yondashuv yetarli darajada mukammallashtirilmaganligi sababli keng miqyosda qo'llanilmaydi.

Moliyaviy barqarorlikni baholashning eng ommabop yondashuvlarini ko'rib chiqib, shuni ta'kidlash kerakki, tahlilning eng real natijalariga erishish uchun kompleks tahlil usullaridan foydalanish maqsadga muvofiq.

Belgilangan kompleks yondashuv doirasida moliyaviy barqarorlik korxonaning uzoq muddatli va samarali rivojlanish maqsadlarini asoslashning asosiy vositasi bo'lib xizmat qiladi, bu hozirgi vaqtda, ayniqsa, muhim ahamiyatga egadir. Uzoq muddatli davrda moliyaviy barqarorlikni baholash nafaqat dolzarb muammolarni hal qilishni ta'minlaydi, balki xazinalarni safarbar qilish va uzoq muddatli davrda korxona samaradorligini oshirish bo'yicha samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishni belgilaydi [10].

Shu bilan bir qatorda korxonaning moliyaviy barqarorligi va samaradorligini baholash kelajakda belgilangan strategik maqsadlarga erishish va korxonaning strategik rivojlanishini ta'minlaydigan asosiy jihat bo'lib

xizmat qiladi. Samarali moliyaviy siyosat yuritish uchun korxonaning inqirozga qarshi barqarorligini muntazam ravishda oshirish, shuningdek, mutlaq va nisbiy ko'rsatkichlarning keng doirasini qo'llash murakkabligini ta'minlash zarur.

Bunda shuni ta'kidlash lozimki yuqoridagi ko'rsatkichlar kombinatsiyasi dinamikasini tizimli va har tomonlama o'rganish bilan korxonaning moliyaviy barqarorligi darajasini ob'yektiv nazorat qilish ta'minlanish mumkin bo'ladi.

Yuqoridagi ko'rsatkichlarni jamlaganda, korxonaning moliyaviy barqarorligini baholashning quyidagi ko'rsatkichlari shakllanishini ko'rishimiz mumkin (1-jadval).

1-jadval: Korxonaning moliyaviy barqarorligini baholashning nisbiy va mutlaq ko'rsatkichlarini birlashtirishdagi ko'rinishlari ^[1]

Moliyaviy barqarorlikning mutlaq ko'rsatkichlari	Moliyaviy barqarorlikning nisbiy ko'rsatkichlari
o'sish	o'zgarishsiz
o'zgarishsiz	pasayish
o'sish	pasayish
o'sish	o'sish
pasayish	o'sish
pasayish	pasayish

Bu borada, asosan, ikkita asosiy yo'nalishini ajratib ko'rsatish lozim:

- moliyaviy barqarorlikning hajmli xususiyatlarini aniqlash;
- korxonaning moliyaviy resurslaridan foydalanish samaradorligini baholash.

Moliyaviy barqarorlikni tahlil qilish usullarining vositalarini takomillashtirish doirasida foydalanilgan analitik ko'rsatkichlar spektrini standartlashtirilgan ko'rsatkichlarni kiritish orqali kengaytirish lozim. Normativ qiymatlarga nisbatan standartlashtirilgan ko'rsatkichlarning o'zgarishi tendensiyalari korxonaning moliyaviy holatining yaxshilanishi yoki yomonlashuvini aniq tavsiflab beradi.

Standartlashtirilgan ko'rsatkichlar tashqi va boshqa omillardan mustaqil ravishda moliyaviy barqarorlikni statistik baholashga ham imkon beradi. Ushbu jihat moliyaviy barqarorlikni tahlil qilishning statistik bosqichdan dinamik bosqichga o'tishini ta'minlaydi, bu esa o'z navbatida korxona strategik rivojlanishi uchun asos yaratadi.

Korxonaning moliyaviy barqarorligini boshqarish vositalarini takomillashtirish, iqtisodiy va matematik modellar tizimini ishlab chiqishdan iborat bo'lib, unda korxonaning asosiy moliyaviy-iqtisodiy taqlid modeli alohida rol o'ynashi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shunday qilib, turizm kompaniyasi moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirishning zamonaviy bosqichi sun'iy intellekt, axborot texnologiyalari va dasturiy ta'minot tamoyillaridan foydalangan holda prognozlash va modellashtirish usullariga asoslangan bo'lishi lozim. Bu turizm kompaniyasining moliyaviy barqarorligini yanada samarali baholashga, kelajakda korxonadagi moliyaviy vaziyatni o'zgartirishi mumkin bo'lgan omillar va sharoitlarni samarali aniqlashga imkon yaratadi.

Turizm kompaniyasi moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirishning yana bir asosiy yo'nalishi kompaniya umumiy moliyaviy ko'rsatkichlarini doimiy monitoring qilishga yo'naltirilgan tizimning mavjud bo'lishidir. Bunda monitoring tizmi kompaniyaning aniq va shaffof moliyaviy hisobotlaridan foydalanishga asoslangan bo'lishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gilyarovskaya L. T., Vehoreva A. A. "Анализ и оценка финансовой устойчивости коммерческого предприятия". СПб.: Петербург, 2003, 256 б.
2. А.Д. Шеремет "Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности". – М.: ИНФРА-М, 2008.
3. Савицкая Г.В. Экономический анализ: учеб. / Савицкая Г.В.; М-во образования РФ, гос. ун-т управления, Нижегород. коммерческий институт, Моск. гос. ун-т печати – 13-е изд. испр. М.: Новое знание, 2007. –679 б.
4. Бакланов С. В. Практические аспекты по-вышения уровня финансовой устойчивости органи-заций мясной промышленности Краснодарского края / С. В. Бакланов, А. В. Захарян, М. Г. Овчин-ников // Экономика и предпринимательство. – 2016. – № 10-3 (75 -3). –377-380 б.

5. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры/В.В. Ковалев. –М.: Финансы и статистика, 2002. –560 б.
6. Любушин Н.П. Анализ методов и моделей оценки финансовой устойчивости организаций /Н.П. Любушин, Н.Э. Бабичева, А.И. Галушкина, Л.В. Козлова [Электронный ресурс] // Экономический анализ: теория и практика. – 2010. – № 1.
7. Бурцев А.Л. Анализ финансовой устойчивости организации: теория и сфера применения /А.Л. Бурцев [Электронный ресурс] // Вестник АГТУ, серия: Экономика. – 2010. – № 1.
8. Воробьев Ю.Н. Финансовая устойчивость предприятий / Ю.Н. Воробьев, Е.И. Воробьева //Научный вестник: финансы, банки, инвестиции. – 2015. – №1 (30). –5–11 б.
9. Кузьмина М.Г. Финансовая устойчивость организации и совершенствование методов ее оценки / М.Г. Кузьмина, М.А. Салтыков [Электронный ресурс] // Экономика и менеджмент инновационных технологий. – 2015. – № 12.
10. Kalonov M.B. Improving the methodology of income and expense accounting. Monograph. – T.: Economics and Finance, 2019.
11. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры/В.В. Ковалев. –М.: Финансы и статистика, 2002. –560 б.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.